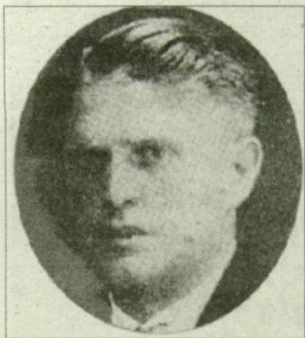

Kóro Imre tárcakönyve

Kóro Imre fiatalkori képe

■ Kevesen hiszik el, idegeket őrölő munka az újságírás, ha valaki komolyan csinálja. Szép vigasztalás benne, ha tárcára való témát talál az ember. Az olvasó híreiktől fölkorbácsolt lelke is megnyugszik, ha ilyet olvas, ézzel vigasztaljuk magunkat. Lapunknál időtlen idők óta törvény, hogy tárcának mindennap lennie kell.

Ha most föltámadna Szalay József rendőrkapitány, akit állandó kíséreként „literátus” jelzővel tisztelt meg kora és az utókor, föltehetően elpirulna. Kóro Imre tárcákat és novellákat tartalmazó könyvének az elején idézi Pásztor István (Kóro fia) apjához írott kapitányi levelét. Az idézetből idézünk egy csipetnyit: „A paraszti sorsok és lelkivilágok tükröztetést Abonyi Lajostól Mikszáthon át Móricz Zsigmondig jól ismerem, és nagyra értékelem, de valahogyan az az érzésem, hogy a szegedi homokon született vagy ott élő írók szerepeltetik irodalmunkban a legigazabban és legművészebben.” Kedves főkapitány úr, biztosan látná, a forró nyomon történő irodalmi ítéletek sokszor futnak balítéletekbe. Azt ugyan nem mindenki tudja, ki volt Abonyi Lajos, de Mikszáth és Móricz állta az idők próbáját. Valljuk be, az akkor földicsért szegediek közül páran követték Abonyit, megmaradva az irodalom határvidékén.

Kóro Imre (eredeti nevén Kroó Imre) több kötetre rügő tárcát és rövidke novellát írt azokban az időkben, amikor a mostaninál is nagyobb keletje volt ennek az újságműfajnak. Tömörkény és Móra volt be-

vallott példaképe, eredeti foglalkozásánál fogva járta a homokvidéket, és gyűjtögette mellékállásban a megírt való történeteket. Ha városi ember tanyai parasztra rokonszenvvel nyitja a szemét, már önmagában erény. Ha szeretettel, sőt humorral teszi ezt, még inkább. Gárdonyiék félresiklását sikerült elkerülnie, humora nem lett csúfondáros gúny. Sorra jöttek elő apróska zsánerképek, és kínálták megírásra magukat.

Értő tollforgatóra találtak Kóro Imrénben is.

Jól tette fia, hogy az eddigiek mellé újabb kötetet állított Emberek a homokon címmel. Dicsérendő az igyekezet családi alapon is, hiszen földadata a gyerekek örízni az apai örökséget, de irodalmi szempontból is. Visszacsöppenhetünk írásai révén azokba az időkbe, ahonnan Tömörkény jött elő, kicsit később pedig Móra. Hogy a példaképeknek hogyan esett ez a szoros követési távolság, már nem tudnánk megmondani, de nem is kötelességünk. Tömörkény már nem érte meg, de Móra igen.

Azon túl, hogy jó szívvel ajánljuk olvasóink figyelmébe az Antikváriumban, a Móra, a Sík Sándor, a Humanitás és a Bálint Sándor könyvesboltban kapható kötetet, föl kell hívunk a figyelmet egy máig élő félreértésre is. A szegedi nyelvben van egy hang, a nyelvész és a néprajz egyaránt ezzel jelöli, de köznyelv nem használja. Helyette hosszú testvérét, az é-t írni, ez a félreértés. Néhány helyett né, s helyett sé, meg a többi hasonló, ezt nem lett volna kötelező átvenni abból a korból, mint ahogy a példaképek se tették. Valódi beszédben soha nem mondják. Az igaz, ma is vannak páran, akik így akarnak szegedinek látszani.

Erdemes olvasnia annak is, aki rokonai léleklenyomatait keresi. Nekik azonban könnyebbséget adna, ha az első megjelenés évét is fölűntette volna minden tárca után a szerkesztő.

H. D.

Az olajezredések után a civileket, az olajmilliárdosokat is perbe citálják. Legalábbis mi úgy tudjuk, hogy néhány nap múlva tucatnyi olajnepper ellen nyújt be vádiratot az illetékes bírósághoz a szegedi ügyészség. Valószínűleg a kormány feketegazdaság elleni dörgegelmei is közrejátszanak abban, hogy a büdzsét tízmilliárdokkal megkárosító civilek is megoszthassák végre az ítésekkel, miből sikerült alig három év alatt hihetetlen vagyona szert tenniük, s a feketepénz egy részét fehérre mosni.

■ Mint ismert, csupán egymással számoltak el, pontosabban le eddig az olaj-ügy főszereplői és statisztái. Persze a bírósági végzés nem lesz olyan véres, kegyetlen, mint az az utóbbi hónapokban az illegális piac felett uralkodók között elterjedt. Nem maradnak utána halottak, átlótt fejű, de életben maradt milliomosok, és szinte biztos, hogy az ítélet után nem tűnnek el nyomtalanul dúsgazdag ásványolaj nagykereskedők sem. Ahogy az történt.

Információink szerint egyébként a rendőrség biztosra veszi, bár bizonyítani nem tudja, hogy az eltűntek közül néhányan az olajszóktéshez használt kénsavban végeztek. Nyomtalanul.

A Csongrád megyei olajhamisítók legalább félucat-milliárd, vagy még ennél is több forintot vágtak zsebre. A különböző szakértői vélemények azonban egyelőre csupán más-

■ Vád előtt az olajmilliárdosok Néhányan kénsavban végezték?

fél milliárdot „találtak” meg. Az érintettek között szerepel egy volt katonatiszt, egy százados, egykor NB-I-et is megjárta futballisták, középkorú urak, hölgyek(!), s alig húsz éves srácok. Mintegy harmincan.

Több tucatnyi dagadt akta bizonyítja, hogy a valódi és álnevet használt vállalkozók mennyi (import) gáz-, és tüzelőolajat forgalmaztak illegálisan, vagyis feketén, az elmúlt években. Ami után nem fizettek fogyasztási-, általános forgalmi-társasági-, személyi jövedelemadót, valamint az utálapot sem. Persze a rafináltabbak, mondhatni az ügyeseb-

bek, nem adták nevüket az ügyletekhez, hanem fantomcégeket alapítottak, vagy strómanokat alkalmaztak. Természetesen a vállalkozásokat, legalábbis egy részüket, nem jegyezték be.

Mint fentebb már olvasható volt, mi legalábbis úgy tudjuk, másfél milliárd forintot tüntettek el az olajforgalmazók. Azért, és ezt ismerjük el, nem kevés, gratuláljunk is, ez is szép summa. Tehát az első körben bizonyíthatóan ennyit vágtak zsebre azok a nem is olyan buta olajnepperék, számlacsinálók, akik ellen, információink szerint, néhány nap múlva vádat emel a szegedi

ügyészség. Persze a valóság ennél sokkal feketébb.

Szakértők szerint azok az ásványolaj nagykereskedők, akiknek neve szerepel a vádiratban, és akiknek tucatnyi készpénzfizetési számlatömbön, valamint önnyalázós bélyegzőn kívül nem volt más a vállalkozásukban, még olaj sem, most begazdoltak. Érzik, a kormány, elsősorban a közvélemény nyomására, bekeményített, ezért néhányan közülük megpróbálják elásni a milliókat. Hogy mekkora sikerrel, az nem is annyira a rendőrségen, valamint a bíróságokon, hanem a különböző szerveken, elsősorban az adóhivatalokon múlik.

Oláh

Messiás a ferences templomban

Az alsóvárosi bemutatón. (Fotó: Révész Róbert)

Az oratóriumok oratóriuma

Nagy érdeklődés mellett szólalt meg Húsvét vasárnapján este az alsóvárosi ferences templomban Georg Friedrich Händel Messiás című oratóriuma. A zenemű a Megváltó életének nagyszabású oratórikus elbeszélése és a megváltás gondolatának, a vallásos emberi fájdalom és az öröm érzésének hatalmas ívű kompozíciója. A zsúfolásig megtelt templom közönsége előtt Trond Egil Oftung norvég karmester vezényletével a Moss Korforening kórus (Norvégia) és Meszlényi László szegedi konzervatóriumi kamarazenekara, a Musica Parlante adta elő a nagy művet. Szólt énekelt: Szécsi Éva, Szonda Éva, Mukk József és Altorjai Tamás.

Beregszász aranyat rejt

Másfél éve működik Ukrajnában az Arany elnevezésű állami program, amit az ásványi kincsek hasznosításával foglalkozó Geológiai Állami Bizottság dolgozott ki és a kormány hagyott jóvá. Nyikolaj Gavrilenko, a bizottság elnöke elmondta, hogy a legalapabb Kárpátját vizsgálták meg, ahol két lelőhelyet találtak, egyet Muzsalyban, egy másikat pedig Szauljakban. A bizottság elnöke szerint már két évvel ezelőtt elkezdődhetett volna az itteni arany ki-termelése évi egy tonnás hozammal számolva. Ugyancsak Beregszász környékén bukkantak egy több fémét tartalmazó ércelelőhelyre. Potenciálját tekintve Ukrajnában ez a régió áll a második helyen a kristálylemez után. Már készen áll a bánya az arany, ezüst, ólom, cink, kobald kiaknázására, de egyelőre még nincs eldöntve, ki is fogja azt üzemeltetni. Ukrajnának már két évvel ezelőtt lehetett volna saját aranya, ha nincs huzavona a helyhatóság és a központi hatalmi szervek, valamint a különböző minisztériumok között. Már megszületett a döntés a muzsalyi aranylelőhely kiaknázásáról, és egy fél éven belül elkészülnek a műszaki tervek.

■ Szeged nyolc testvérvárosa közül néhányal kiváló kapcsolatokat sikerült kialakítani, néhányal csak formálisak az összeköttetések, míg egy-kettő esetében nyugvóponton van az együttműködés. Dr. Ványai Éva alpolgármestert (aki az elmúlt négy évben is ezt a tisztséget töltötte be) kérdeztük a szegedi kapcsolatok múltjáról, jelenéről és a távlatokról.

– Az önkormányzat megörökölte a tanácsi rendszerben létrejött testvérvárosi kapcsolatokat, amelyeket igekezünk – anyagi lehetőségeink szerint – ápolni. Az elmúlt időszakban több megkeresés érkezett hozzánk a testvérvárosi kapcsolatok létesítésére, mi azonban a régi kötődéseket és azok kibővítését tartjuk fontosnak.

■ Ön szerint melyik külföldi várossal sikerült leg-szorosabb kapcsolatot ki-éptíteniük?

– A németországi Darmstadt-tal. Öt évvel ezelőtt létesítettünk kapcsolatot, s azóta egyre bővül, terebélyesedik és mélyül a meglévő kapcsolatrendszer. A nyelvtanulásból kiindulva, rendszeres, jövőt építő viszony alakult ki a német nyelven oktató gimnáziumok és a darmstadti iskolák között, amely már családi barátságok szintjén is tovább él.

■ A kulturális csere terén

Darmstadt a sor elején...

Dr. Ványai Éva: – A német partner-várossal évről évre bővülnek kapcsolataink. (Fotó: Schmidt Andrea)

is jelentős eredmények születtek az elmúlt néhány évben.

– Igen, ezeket felsorolni is nehéz, de példaként említ-hetem, hogy a német képzőművészek rendszeresen járnak nyári alkotótáborainkba, kiállí-

tásainkon mutatkoznak be. A Bach Kórus több alkalommal adott koncertet nálunk, a szegedi Vaszy Viktor Kórus, a Szegedi Szimfonikus Zenekar pedig a német testvérvárosban lépett fel. A Szegedi Balett a múlt év júniusában nagy sikert aratott a darmstadti közönség előtt, a Darmstadti Balett ezt a Szegedi Nemzeti Színházban tartott előadással viszonozta.

■ Gazdasági téren sikerült már „bemutatkoz-nunk”?

– Minden évben részt veszünk a hagyományos Grenz-gang-on (határjárás), amelyet a 14 darmstadti testvérváros képviselőinek jelenlétében tartanak a város körüli erdőben, s kiváló alkalom nyílik arra, hogy a darmstadtiak és a testvérvárosok reprezentánsai velünk is megismerkedjenek. Itt kínálják egymásnak él-

miszeripari termékeiket a jelenlévők. A Pick szalámi sikere ilyen esetekben vitathatatlan.

■ Darmstadt arról is ismert, hogy segítette, segíti a szegedi intézményeket. Hogyan történik e segítségnyújtás?

– Az elmúlt négy év folyamán több mint 80 ezer márka értékű egészségügyi gépműszert kaptunk a német testvérvárostól. Ezek között volt inkubátor, hőcentrifuga, művese, börgyógyászati lézerkészülék, EKG. Persze, nem csak ilyen jellegű támogatással jelentkeztek a darmstadtiak, hanem kérésünkre hathatósan segítettek vajdasági magyar testvéreinket: több, mint 8 ezer márka adománnyal, több szállítmány gyógyszerrel igyekeztek enyhíteni rászorult szomszédainkon.

■ Értésüléseink szerint az idei év is „mozgalmas” lesz a két város kapcsolatában?

– Már most is az. Tudniillik fodrásztanulóink a közelmúltban részt vettek a Wella cég fodrászversenyén és egy-egy első, második, negyedik és ötödik helyezést értek el. Április 9-én utazott el Darm-

stadtba a nemzetközi kórusfesztiválra a Tömörkény Gimnázium leánykara és a Liszt Ferenc Vegyeskar. Szegeden márciusban nyílt meg Pit Ludwig, Miguel Epes és Benjamin Weder közös tárlata. Ebben az évben a Heinerfest-en ünnepeljük testvérvárosi kapcsolatunk ötödik évfordulóját, amit a Szeged Táncgyűttes, a Molnár Dixieland és egy cigányzenekar fellépése tesz majd emlékeztetéssé, s akkor fogjuk bemutatni a darmstadtiaknak Schmidt Andrea Szegedről képekben című fotókiállítását is. Új kapcsolat van kialakulóban a Déri Miksa Ipari Szakközépiskola és a Heindrich-Emanuel-Merck-Schule között, de az is a tervek között szerepel, hogy a Szegedi Paprika Rt kiállítóként részt vesz a decemberi darmstadti Karácsonyi Vásáron, továbbá, hogy német triatlonosok kerékpáron teszik meg az utat Darmstadt és Szeged között, s május végén érkeznek hozzánk. Szegedi képzőművészek idén részt vesznek a testvérvárosban a Mini szobrok elnevezésű kiállításon. S eddig csak a legjelentősebbeket említettem...

Kisimre Ferenc